

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám:

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2020. május 28. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 1 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés

(27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga Írásbeli vizsgatevékenysége javítási-értékelési útmutató

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsga ideje: 2020. május 28. 8:00 óra

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2020. május

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve, ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

- 1. Az összköltséges eredménykimutatás mely sorait kell felhasználni a hozzáadott érték kiszámolásához az alább felsoroltak közül?**
 - a) Adózás előtti eredmény
 - b) Anyagköltség
 - c) Értékcsökkenési leírás
 - d) Értékesítés nettó árbevétele
 - e) Saját előállítású eszközök aktivált értéke

- 2. Mi NEM jellemző a báziskorrekción alapuló költségtervezésre?**
 - a) a bázis időszakos költségeket korrigálják a várhatóan nem ismétlődő költségelemekkel
 - b) a költségek becslésénél azt feltételezik, hogy "szinte" nullára visszaszoríthatók
 - c) a költségek becslésénél azt feltételezik, hogy nem lesz változás
 - d) a minden költséget az átlagos növekedési rátával korrigálunk
 - e) figyelembe vehetők olyan költségek is, amelyek az előző időszakban nem merültek fel

- 3. Az elérhető optimális eredmény összegének tervezésénél mi alapján kell kialakítani a termékek jövedelmezőségi rangsorát?**
 - a) eladási ár
 - b) közvetlen önköltség
 - c) fajlagos fedezeti összeg
 - d) fajlagos szűk erőforrás felhasználás
 - e) szűk erőforrásra jutó fedezet

- 4. Melyik esemény rontja (egyértelműen) a vállalkozás tárgyi eszközök használhatósági fokát kifejező mutatószámot?**
 - a) átalagosnál kevésbé elhasznált tárgyi eszköz értékesítése
 - b) beruházási szállító kifizetése
 - c) tárgyi eszköz beszerzése
 - d) építési telek értékesítése
 - e) terv szerinti értékcsökkenés elszámolása

- 5. Az alábbi mutatók közül melyik tartozik a jövedelmezőség átfogó elemzése témakörébe?**
 - a) befektetés-finanszírozási mutató
 - b) befektetett tőke hozama
 - c) tárgyi eszköz használhatósági fok
 - d) tőkefeszültség mutató
 - e) vevők forgási ideje

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Könyvelő program vásárlása készpénzért			-	
Műszaki berendezés értékcsökkenése	X			
Hosszú lejáratú kötvénytartozás törlesztése				-
Tőkeemelés eredménytartalékból	X			
Anyagvásárlásból eredő szállítói tartozás átutalása		-		

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Adózott eredmény								X
Létrehozás alatt álló műszaki gép (beruházás)				X				
Éven túl mobilizálható árukészlet			X					
Hosszú lejáratú kölcsön következő évi törlesztőrésze						X		
Hosszú lejáratú kötvénytartozás							X	

III. feladat (4 + 6 = 10 pont)

a) A stratégiai időtávra vonatkozó elemzések lényeges területe a vállalkozás makrokörnyezetének vizsgálata, amelynek elsődlegesen az a célja, hogy a vállalkozás felmérje és értékelje azokat a makrogazdasági folyamatokat és összefüggéseket, amelyek hatással lehetnek a működésére. Ezen adottságok értékelésére alkalmas a PEST elemzés.

Feladat:

Melyek a PEST-elemzés kulcsszavai? (Kifejteni nem kell a fogalmakat.)

- politikai (political)
- gazdasági (economic)
- társadalmi (social)
- technikai (technical)

b) A különböző marketingstratégiák kialakításakor alapvető feladat a termékek, termékcsoportok piaci helyzetének megállapítása. Ennek egyik módszere a portfólióelemzés, amely két szempont (dimenzió) mentén értékeli a vállalkozás termékeit. Ennek az egyik gyakran használt változata a BCG-mátrix.

Feladat:

Mutassa be a BCG-mátrix két csoportosítási ismérvét (dimenziókat) és helyezze el abban az egyes termékkategóriákat! (A termékkategóriák jellemzése nem része a feladatnak.)

piaci növekedési ütem	magas	„sztárok”	„kérdőjelek”
	alacsony	„fejőstehenek”	„döglött kutyák”
		magas	alacsony
relatív piaci részesedés			

Az értékelésnél a tartalmi egyezés a lényeg, nem a szó szerinti azonosság.

IV. feladat (6 pont)

Egy vállalkozás beszámolójából az alábbi kiemelt adatokat ismerjük:

	<i>Bázis év</i>	<i>Tárgy év</i>
Értékesítés nettó árbevétele	200 000	210 000
Adózott eredmény	48 000	63 000
Eszközök összesen	500 000	600 000
<i>ROI (adózott er. / eszk. össz.)</i>	<i>9,6%</i>	<i>10,5%</i>
<i>Eszközök forgási sebessége</i>	<i>0,40</i>	<i>0,35</i>
<i>Árbevétel arányos adózott eredmény</i>	<i>24%</i>	<i>30%</i>

Feladat:

Bontsa befolyásoló tényezőire a ROI mutatót, és számszerűsítse az egyes tényezők mutatóra gyakorolt hatását! (Szöveges értelmezést – most – nem kell írni.)

Teljes ROI eltérés: $10,5\% - 9,6\% = + 0,9\%$ **(2 pont)**

Forgási sebesség változás hatása: $(0,35 - 0,4) * 24\% = - 1,2\%$ **(2 pont)**

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása:

$0,35 * (30\% - 24\%) = + 2,1\%$ **(2 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben a teljes eltérést sikerül valamilyen logikai alapon szétbontani két részre. Például:

Teljes ROI eltérés: $10,5\% - 9,6\% = + 0,9\%$ **(2 pont)**

Fiktív ROI: $0,35 * 24\% = 8,4\%$

Forgási sebesség változás hatása: $8,4\% - 9,6\% = - 1,2\%$ **(2 pont)**

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása: $10,5\% - 8,4\% = + 2,1\%$ **(2 pont)**

Fordított sorrendű bevonásnál az eredmények:

Teljes ROI eltérés: $+ 0,9\%$

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása: $+ 2,4\%$

Forgási sebesség változás hatása: $- 1,5\%$

Összetettebb modellek alkalmazása nem volt elvárás, de azok is elfogadhatók jó megoldásként, ha logikus levezetést tartalmaznak.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

V. feladat (22 + 12 = 34 pont)

A vállalkozás kétféle késztermék előállításával foglalkozik. Az elmúlt év tervezett és tényleges bérköltségéről az alábbi adatokat ismerjük.

Megnevezés (mennyiségi egység)	Tervezett		Tényleges	
	póló	nadrág	póló	nadrág
Termelt mennyiség (edb)	200	140	210	150
Fajlagos munkaerő felhasználás (mó/db)	0,6	0,5	0,58	0,49
Óradíj (Ft/mó)	1 600	1 500	1 700	1 700
Késztermék eladási ára (Ft/db)	3 000	2 500	2 999	2 499

Feladat:

- a) Az abszolút különbözetek módszere (láncmódszer) segítségével elemezze a bérköltség alakulását! A volumenhatás szétbontásához az átlagos költséghányadot használja!
- b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Tervezett bérktg.: $K_0 = \sum q_0 * f_0 * p_0 = 200 * 0,6 * 1\,600 + 140 * 0,5 * 1\,500 = 297\,000$ eFt
(2 pont)

Tényleges bérktg.: $K_1 = \sum q_1 * f_1 * p_1 = 210 * 0,58 * 1\,700 + 150 * 0,49 * 1\,700 = 332\,010$ eFt
(2 pont)

Teljes költségeltérés: $\Delta K = K_1 - K_0 = 332\,010 - 297\,000 = + 35\,010$ eFt (2 pont)

Volumenhatás: $\Delta q = \sum (q_1 - q_0) * f_0 * p_0 =$
 $(210 - 200) * 0,6 * 1\,600 + (150 - 140) * 0,5 * 1\,500 = + 17\,100$ eFt (2 pont)

Fajlagos hatás: $\Delta f = \sum q_1 * (f_1 - f_0) * p_0 =$
 $210 * (0,58 - 0,6) * 1\,600 + 150 * (0,49 - 0,5) * 1\,500 = - 8\,970$ eFt (2 pont)

Tarifális hatás: $\Delta p = \sum q_1 * f_1 * (p_1 - p_0) =$
 $210 * 0,58 * (1\,700 - 1\,600) + 150 * 0,49 * (1\,700 - 1\,500) = + 26\,880$ eFt (2 pont)

Bázis költséghányad: $Kh_0 = K_0 / \sum q_0 * a_0 =$
 $297\,000 / (200 * 3\,000 + 140 * 2\,500) = 297\,000 / 950\,000 = 0,312631579$ (2,5 pont)

Fiktív költséghányad: $Kh_{1,0} = (K_0 + \Delta q) / \sum q_1 * a_0 =$
 $(297\,000 + 35\,010) / (210 * 3\,000 + 150 * 2\,500) = 314\,100 / 1\,005\,000 = 0,312537313$
(2,5 pont)

Tiszta volumen változás hatása:

$$q_{1\Delta} = (\sum q_{1a_0} - \sum q_{0a_0}) * Kh_0 = (1\,005\,000 - 950\,000) * 0,312631579 = + 17\,195$$
 eFt
(2,5 pont)

Összetétel változás hatása:

$$q_{2\Delta} = \sum q_{1a_0} * (Kh_{1,0} - Kh_0) = 1\,005\,000 * (0,312537313 - 0,312631579) = - 95$$
 eFt
(2,5 pont)

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

A bérktg. összesen 35 010 eFt-tal magasabb a tervezettnél, ami a következő tényezőkkel magyarázható:

- a tervezettnél nagyobb termelt mennyiség miatt 17 100 eFt-tal lett több a bérktg.;

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

- tisztán a termelés mennyiségének (változatlan összetétel melletti) átlagos növekedése 17 195 eFt-tal növelte a bérktg-et;
- a termelés összetételének változása (eltolódott a termelés az alacsonyabb bérktg-hányadú termékek felé) miatt a bérktg. 95 eFt-tal csökkent;
- a fajlagos munkaerő felhasználásban bekövetkezett tervezetthez képesti hatékonyság javulás 8 970 eFt-tal mérsékelte a bérktg-et;
- a részben magasabb órabérek következtében 26 880 eFt-tal nőtt a bérktg.

*Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont (6 * 2 = **12 pont** összesen), ha tartalmilag helyes a szóveges értelmezés.*

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szóvegesen helyesen értelmezi, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

VI. feladat (12 + 6 + 6 + 6 = 30 pont)

Egy kereskedő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok eFt-ban).

<i>Megnevezés</i>	<i>Bázisidőszak</i>	<i>Tárgyidőszak</i>
Eladott áruk beszerzési értéke	144 000	180 000
Árukészlet nyitó értéke	8 200	7 800
Árukészlet záró értéke	7 800	9 000
Szállítói kötelezettség nyitó értéke	7 200
Szállítói kötelezettség záró értéke	7 500	8 100

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek az árukkal (az év során engedmény és visszaküldés nem történt). A szállítók növekedése csak az árukkal összefüggésben történt, az áfa kulcs 27 % volt.

Feladatok:

a) *Állítsa össze a tárgyidőszakra az áruk és a szállítók mérlegsor mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!*

Áruk:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Értékesítés (1 pont)	= Záró
7 800	181 200* (2 pont)	180 000 (1 pont)	9 000

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$180\,000 + 9\,000 - 7\,800 = 181\,200 \text{ eFt}$$

Szállítók:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Kifizetés (1 pont)	= Záró
7 500 (1 pont)	181 200 * 1,27 = 230 124 (2 pont)	*229 524 (2 pont)	8 100

*Kifizetés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$7\,500 + 230\,124 - 8\,100 = 229\,524 \text{ eFt}$$

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

b) Határozza meg mindkét időszakra az áruk forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!

	bázis időszak (3 pont)	tárgy időszak (3 pont)
Átlagos árukészlet	$(8\,200 + 7\,800) / 2 = 8\,000$ eFt	$(7\,800 + 9\,000) / 2 = 8\,400$ eFt
Napi ELÁBÉ	$144\,000 / 360 = 400$ eFt/nap	$180\,000 / 360 = 500$ eFt/nap
Forgási idő	$8\,000 / 400 = \mathbf{20}$ nap	$8\,400 / 500 = \mathbf{16,8}$ nap

Ha valaki a záró egyenlegről számol, akkor 4 pontot kaphat a 6-ból.

c) Szövegesen értelmezze az áruk forgási idejének változását!

Áruértékesítés változása: $180\,000 / 144\,000 = 125\% \rightarrow +25\%$ (1 pont)

Átlagos árukészlet változása: $8\,400 / 8\,000 = 105\% \rightarrow +5\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $16,8 / 20 = 84\% \rightarrow -16\%$ (1 pont)

Az áruk forgási idejének csökkenése (–16%) kedvező, amely arra vezethető vissza, hogy az árukészlet átlagos állománya kisebb mértékben (+5%) nőtt, mint az áruértékesítés (+25%).
(3 pont)

d) Az árukészlettel és a szállítókkal összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Áruk:

Működési cash flow (1 pont)

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása (1 pont)

Összeg: $-(9\,000 - 7\,800) = -1\,200$ eFt (1 pont)

Szállítók:

Működési cash flow (1 pont)

6. Szállítói kötelezettség változása (1 pont)

Összeg: $8\,100 - 7\,500 = +600$ eFt (1 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).